

CK.0000066044

NG QUỐC CHÍNH

3

XÂY DỰNG NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN VIỆT NAM THEO QUAN ĐIỂM MÁC XÍT

(Sách chuyên khảo)

NGUYỄN
OC LIÊU

597

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**XÂY DỰNG
NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN
VIỆT NAM
THEO QUAN ĐIỂM MÁC XÍT**

TS. TRƯƠNG QUỐC CHÍNH

**XÂY DỰNG
NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN
VIỆT NAM
THEO QUAN ĐIỂM MÁC XÍT**

(Sách chuyên khảo)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
HÀ NỘI - 2013

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Việc chăm lo xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam thật sự của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, trong sạch, vững mạnh, quản lý có hiệu lực, hiệu quả cao trong mọi lĩnh vực kinh tế, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối nội, đối ngoại của đất nước luôn là mối quan tâm, là nhiệm vụ hàng đầu của Đảng và nhân dân.

Sau gần 70 năm kể từ khi ra đời đến nay, mặc dù trải qua rất nhiều khó khăn thử thách, Nhà nước ta vẫn đứng vững và không ngừng lớn mạnh về mọi mặt, giữ vững bản chất giai cấp công nhân của mình, đồng thời luôn thể hiện được vai trò đại diện cho lợi ích của nhân dân lao động và toàn thể dân tộc Việt Nam - một nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân. Tuy vậy, do xuất phát điểm về kinh tế - xã hội của nước ta thấp và phải trải qua thời gian chiến tranh lâu dài, hiện nay lại đang là giai đoạn khó khăn, thoái trào của hệ thống xã hội chủ nghĩa, nên Nhà nước ta đứng trước sự đan xen phức tạp của cả những cơ hội và những khó khăn thách thức gay gắt. Nhiệm vụ xây dựng Nhà nước trong sạch, vững mạnh đáp ứng được yêu cầu và nhiệm vụ của giai đoạn cách mạng mới có ý nghĩa vô cùng to lớn và sống còn đối với đất nước cả về chính trị, kinh tế và xã hội.

Cuốn sách *Xây dựng nhà nước pháp quyền Việt Nam theo quan điểm mácxít* của TS. Trương Quốc Chính cung cấp cho bạn đọc những phân tích sâu sắc các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin về nhà nước xã hội chủ nghĩa, nhất là việc vận dụng quan điểm của các nhà kinh điển cũng như những sáng tạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong tổ chức xây dựng Nhà nước xã hội chủ nghĩa Việt Nam để làm rõ thực trạng cũng như phương hướng tiếp tục xây dựng Nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân ở nước ta hiện nay.

Nội dung cuốn sách gồm ba chương:

Chương I: Quan điểm Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước.

Chương II: Quá trình nhận thức và xây dựng Nhà nước pháp quyền Việt Nam.

Chương III: Quan điểm và giải pháp xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay.

Xin giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 6 năm 2013

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI MỞ ĐẦU

Chính quyền nhà nước là vấn đề cơ bản của mọi cuộc cách mạng. Song, đối với cách mạng xã hội chủ nghĩa, việc giành chính quyền nhà nước không có mục tiêu tự nó, mà nhằm giải phóng sức sản xuất, phát triển toàn diện con người. Muốn vậy, trong khi xem phát huy cao độ vai trò nhân tố con người - động lực thường xuyên của lịch sử - là vấn đề mang tính quyết định, chủ nghĩa Mác - Lênin cũng không xem nhẹ tác động mạnh mẽ của nhà nước tới giải phóng sức sản xuất, giải phóng con người. Bởi lẽ, nhà nước tuy do con người lập ra, nhưng sau khi ra đời, nó có tác động mạnh mẽ tới bản thân con người, tới việc kìm hãm hoặc phát huy sức mạnh của con người. Một nhà nước được tổ chức và vận hành hợp lý, phù hợp yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, yêu cầu giải phóng con người, sẽ nâng sức mạnh sáng tạo của con người lên một trình độ cao về chất... Ngược lại, nó sẽ là lực cản rất lớn tới việc phát huy vai trò của nhân tố con người, từ đó có tác động kìm hãm ghê gớm đối với sự phát triển xã hội nói chung.

Cách mạng Tháng Tám năm 1945 đã dẫn tới sự ra đời ở Việt Nam một nhà nước mới về bản chất - Nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà. Sau Tổng tuyển cử năm 1946, đó

là một thiết chế chính trị do chính nhân dân lập ra thông qua tổng tuyển cử phổ thông đầu phiếu, mang đầy đủ tính hợp hiến và hợp pháp. Nhà nước đó đã cùng toàn dân dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam làm nên thắng lợi của hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ, mang lại hoà bình, thống nhất, độc lập cho đất nước và đưa cả nước quá độ lên chủ nghĩa xã hội.

Trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta, nhà nước đã có những đóng góp quan trọng vào tiến trình khôi phục đất nước sau chiến tranh, tạo ra những tiền đề kinh tế - văn hoá - xã hội để từng bước quá độ lên chủ nghĩa xã hội, từng bước nâng cao đời sống vật chất và văn hoá của nhân dân.

Tuy nhiên, khi cuộc chiến lùi vào quá khứ, khi công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong điều kiện mới được triển khai về chiều rộng và chiều sâu, thì những khuyết tật của mô hình tổ chức, hoạt động của bộ máy Nhà nước cũ ngày càng bộc lộ. Do chậm được khắc phục, những yếu kém của bộ máy nhà nước dần dần trở thành vật cản đối với sự phát triển kinh tế - xã hội, hạn chế đáng kể tiềm năng sáng tạo của con người. Những yếu tố trì trệ xuất hiện ngày một nhiều. Đất nước rơi vào tình trạng khủng hoảng kinh tế - xã hội từ cuối những năm 70 của thế kỷ XX.

Để thoát khỏi khủng hoảng, chúng ta đi vào đổi mới toàn diện đất nước, lấy đổi mới tư duy lý luận về chủ nghĩa xã hội là khâu đột phá. Trên nền tảng đó, những nhận thức mới về nhà nước của thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa